

XI SKYRIUS
DEKLARACIJOS PRIEDO GPM311G „IŠLAIDOS, MAŽINANČIOS PAJAMAS“
(VEDLIO G DALIES) UŽPILDYMAS

86. Nuolatinis Lietuvos gyventojas, pageidaujantis pasinaudoti GPMĮ 21 straipsnyje nustatytais lengvatomis (t. y. sumažinti mokestinio laikotarpio apmokestinamąsias pajamas patirtomis išlaidomis), deklaracijos priede GPM311G „Išlaidos, mažinančios pajamas“ (vedlio G dalyje) gali įrašyti tokias per mokestinį laikotarpį patirtas išlaidas:

86.1. sumokėtas gyvybės draudimo įmokas pagal gyvybės draudimo sutartis, kuriose numatyta, kad draudimo išmoka išmokama, ne tik įvykus draudžiamajam įvykiui, bet ir pasibaigus draudimo sutarties galiojimo terminui, kai jos sumokėtos šių asmenų (išmokų gavėjų draudimo laikotarpio pabaigoje) naudai:

86.1.1. savo ar sutuoktinio naudai;

86.1.2. nepilnamečių vaikų (įvaikių, globotinių, kuriems nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje) naudai;

86.1.3. iki 18 metų ir vyresnių neįgaliųjų vaikų (įvaikių, globotinių, kuriems nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje, pilnamečių asmenų, kuriems iki pilnametystės buvo nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje), kuriems nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis, naudai;

86.1.4. iki 18 metų ir vyresnių vaikų (įvaikių, globotinių, kuriems nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje, pilnamečių asmenų, kuriems iki pilnametystės buvo nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje), kuriems iki 2005 m. birželio 30 d. buvo nustatyta visiška negalia, naudai.

Šių asmenų naudai patirtomis išlaidomis gali būti mažinamos nuolatinio Lietuvos gyventojų apmokestinamosios pajamos pagal gyvybės draudimo sutartis, nuo 2004 m. gegužės 1 d. sudarytas su gyvybės draudimo įmonėmis, įregistruotomis EEE valstybėje, iki šios datos – ir su kitose užsienio valstybėse įregistruotomis įmonėmis, išskyrus įregistruotoje užsienio valstybėje ar zonoje, kuri yra įtraukta į Tikslinių teritorijų sąrašą (žr. Taisyklių 3 priedą „Tikslinių teritorijų sąrašas“).

86.2. Sumokėtas pensijų įmokas į EEE valstybėje įregistruotus pensijų fondus, profesinių pensijų fondų dalyvių asociacijų turimus pensijų fondus, kai jos sumokėtos šių asmenų (išmokų gavėjų kaupimo laikotarpio pabaigoje) naudai:

86.2.1. savo ar sutuoktinio naudai;

86.2.2. iki 18 metų ir vyresnių neįgaliųjų vaikų (įvaikių, globotinių, kuriems nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje), kuriems nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis, naudai;

86.2.3. iki 18 metų ir vyresnių vaikų (įvaikių, globotinių, kuriems nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje, pilnamečių asmenų, kuriems iki pilnametystės buvo nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje), kuriems iki 2005 m. birželio 30 d. buvo nustatyta visiška negalia, naudai.

86.3. Sumokėtas pensijų įmokas į pensijų fondus, profesinių pensijų fondų dalyvių asociacijų ir (ar) kitų organizacijų, veikiančių EEE valstybėje ar Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos valstybėje narėje, turimus pensijų fondus, kurias nuolatinis Lietuvos gyventojas moka kaip papildomas kaupiamąsias pensijų įmokas pagal Pensijų kaupimo įstatymo 8 straipsnio 4 dalies nuostatas ir kurios yra didesnės nei 3 procentai gyventojų pajamų, nuo kurių skaičiuojamos VSD įmokos.

86.4. Už profesinį mokymą pagal formaliojo profesinio mokymo programą, kurią baigus įgyjama atitinkama kvalifikacija, formaliojo profesinio mokymo programos modulį, kurį baigus įgyjama atitinkama kompetencija (kompetencijos), ir (ar) už studijas, kurias baigus įgyjama aukštojo mokslo kvalifikacija, nuolatinį Lietuvos gyventojų, kurie mokosi ar studijuoja, sumokėtos sumos. Jei už profesinį mokymą pagal formaliojo profesinio mokymo programą, formaliojo profesinio mokymo programos modulį ir (ar) už studijas sumokėta skolintomis lėšomis (tam tikslui paimta iš kredito įstaigos paskola), tai iš pajamų gali būti atimta per mokestinį laikotarpį gražinta šios paskolos dalis. Kai už profesinį mokymą ar studijas sumokėta skolintomis lėšomis, išlaidos, kuriomis

mažinamos nuolatinio Lietuvos gyventojų apmokestinamosios pajamos, turi būti deklaruojamos to mokesčio laikotarpiu, kurį buvo gražinta kredito įstaigos paskola ar jos dalis, deklaracijoje.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [VA-92](#), 2020-12-30, paskelbta TAR 2020-12-30, i. k. 2020-29105

86.5. Sumokėtas palūkanas už vieną paimtą kreditą (arba jo dalį) vienam gyvenamajam būstui Lietuvoje statyti arba jam įsigyti arba už vieno gyvenamojo būsto (Lietuvoje) finansinę nuomą (lizingą), jeigu:

86.5.1. kreditas yra paimtas ir rašytinis susitarimas dėl gyvenamojo būsto, kuriam statyti ar įsigyti paimtas kreditas, statybos ar įsigijimo buvo sudarytas iki 2008 m. gruodžio 31 d.;

86.5.2. finansinės nuomos (lizingo) sutartis ir rašytinis susitarimas dėl gyvenamojo būsto, kuriam įsigyti sudaryta finansinės nuomos (lizingo) sutartis, buvo sudaryti iki 2008 m. gruodžio 31 d.

Palūkanos už kreditą gyvenamajam būstui Lietuvoje įsigyti gali būti atimtos tuo atveju, jeigu jos sumokėtos Lietuvos ir užsienio valstybių kredito įstaigoms ar finansų įmonėms.

86.6. *neteko galios nuo 2022-10-11;*

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [VA-79](#), 2022-10-10, paskelbta TAR 2022-10-10, i. k. 2022-20645

87. Išlaidos iš pajamų neatimamos ir neturi būti deklaruojamos, kai nuolatinis Lietuvos gyventojas:

87.1. GPMĮ 21 straipsnyje nurodytų išlaidų sumas yra sumokėjęs užsienio vienetui, įregistruotam užsienio valstybėje ar zonoje, kuri yra įtraukta į Tikslinių teritorijų sąrašą;

87.2. kai, nepasibaigus mokesčiniam laikotarpiui, galutinai išvykstantis iš Lietuvos gyventojas, kuris tris mokesčius laikotarpius iš eilės buvo laikomas nuolatinis Lietuvos gyventojas, deklaruoja iki išvykimo dienos gautas (uždirbtas) pajamas;

87.3. įmokas už studijas ar profesinį mokymą yra sumokėjęs skolintomis lėšomis (tuo tikslu iš kredito įstaigos paimta paskola), jeigu pasiskolintos lėšos (jų dalis) per mokesčio laikotarpį, kurio deklaracija užpildoma, nebuvo gražintos;

87.4. *neteko galios nuo 2020-12-31;*

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [VA-92](#), 2020-12-30, paskelbta TAR 2020-12-30, i. k. 2020-29105

87.5. yra sumokėjęs palūkanas pagal nuo 2009 m. sausio 1 d. paimtą kreditą gyvenamajam būstui įsigyti ar jam statyti arba po šios datos sudarytą finansinės nuomos (lizingo) sutartį, arba kai rašytinis susitarimas dėl būsto įsigijimo, statybos ar finansinės nuomos sutarties yra sudarytas nuo šios datos;

87.6. kai nuolatinis Lietuvos gyventojas per mokesčio laikotarpį gavo tik neapmokestinamųjų pajamų ir (ar) pajamų iš veiklos pagal verslo liudijimą, ir (ar) pajamų už ne individualios veiklos atliekų perleidimą nuosavybėn, apmokestinamų, taikant 5 procentų pajamų mokesčio tarifą;

87.7. *neteko galios nuo 2022-10-11.*

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [VA-79](#), 2022-10-10, paskelbta TAR 2022-10-10, i. k. 2022-20645

88. Deklaracijos priede GPM311G „Išlaidos, mažinančios pajamas“ (vedlio G dalyje) atskirose eilutėse turi būti deklaruojamos:

88.1. skirtingų rūšių išlaidos;

88.2. tos pačios rūšies išlaidų (gyvybės draudimo, pensijų įmokų) sumos, sumokėtos skirtingų asmenų naudai;

88.3. tos pačios rūšies išlaidų (įmokų už profesinį mokymą ar studijas) sumos, sumokėtos už skirtingus asmenis;

88.4. tos pačios rūšies išlaidų sumos, sumokėtos pagal skirtingas gyvybės draudimo ar pensijų kaupimo sutartis;

88.5. *neteko galios nuo 2022-10-11.*

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [VA-79](#), 2022-10-10, paskelbta TAR 2022-10-10, i. k. 2022-20645

89. Deklaracijos priede GPM311G „Išlaidos, mažinančios pajamas“, atsižvelgiant į tai, kokios rūšies išlaidos buvo patirtos, pasirenkama užpildytina atitinkama šio priedo (vedlio G dalies) eilutė, kurioje turi būti įrašoma atitinkamos rūšies išlaidų suma, per mokestinį laikotarpį sumokėta kredito įstaigai, draudimo įmonei, pensijų fondo valdymo įmonei, aukštajai mokyklai ar profesinio mokymo paslaugų teikėjui, kitam juridiniam asmeniui.

Kai deklaruojama kredito įstaigai gražinta studijų ar profesinio mokymo paskola (jos dalis), turi būti įrašoma tik per mokestinį laikotarpį gražintos paskolos (be palūkanų) suma (už studijas aukštajai mokyklai ar profesinio mokymo teikėjui sumokėta suma nenurodoma).

Jeigu per mokestinį laikotarpį buvo sumokėtos palūkanos pagal kelias kredito sutartis gyvenamajam būstui (būstams) įsigyti ar jam statyti arba pagal kelias finansinės nuomos (lizingo) sutartis dėl gyvenamojo būsto (būstų) finansinės nuomos (lizingo), tai turi būti įrašoma palūkanų suma, per mokestinį laikotarpį sumokėta tik pagal vieną kredito arba finansinės nuomos sutartį, pagal kurią palūkanos buvo deklaruotos ankstesniais mokestiniais laikotarpiais.

Iš mokestinio laikotarpio pajamų gali būti atimama ne didesnė nei 1 500 eurų gyvybės draudimo įmokų ir (ar) įmokų į pensijų fondus, įskaitant nuolatinio Lietuvos gyventojų papildomai sumokėtą 3 procentus viršijančią kaupiamųjų pensijų įmokų (mokamų pagal Pensijų kaupimo įstatymo 8 straipsnio 4 dalies nuostatas) dalį, suma (t. y. išlaidų, žymimų 1, 4 ir 9 kodais, suma).

Bendra atimamų išlaidų suma negali viršyti 25 procentų apmokestinamųjų pajamų (neįskaičiuojant pajamų, gautų iš veiklos pagal verslo liudijimą, ir ne individualios veiklos pajamų už parduotas ar kitaip perleistas nuosavybės atliekas, apmokestinamų, taikant 5 procentų pajamų mokesčio tarifą), perskaičiuotų taip: iš darbo pajamų atėmus metinį NPD (žr. Taisyklių 6 priedą), iš turto (daikto) perleidimo nuosavybės pajamų atėmus jo įsigijimo kainą ir su perleidimu susijusius privalomus mokėjimus, iš individualios veiklos pajamų atėmus leidžiamus atskaitymus bei mokestinius nuostolius.

Įvairių rūšių išlaidų patyręs nuolatinis Lietuvos gyventojas, kai jo išlaidos yra didesnės nei 25 procentai metinių apmokestinamųjų pajamų ir (ar) kai jos viršija kitus GPMĮ 21 straipsnyje nustatytus apribojimus, popierinės deklaracijos priede GPM311G „Išlaidos, mažinančios pajamas“ turi įrašyti pasirinktos (pasirinktų) rūšies (rūšių) išlaidų sumą, neviršijančią 25 procentų jo apmokestinamųjų pajamų ir kitų GPMĮ 21 straipsnyje nustatytų apribojimų. Deklaraciją užpildant vedliu, patirtos išlaidos gali būti deklaruojamos visos, nepaisant GPMĮ 21 straipsnyje nustatytų apribojimų.

Mokestiniu laikotarpiu nuolatinio Lietuvos gyventojų deklaruotos išlaidos yra atimamos proporcingai iš pajamų, kurioms taikomi 15, 20 ir (ar) 32 procentų pajamų mokesčio tarifai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VA-74](#), 2020-11-03, paskelbta TAR 2020-11-04, i. k. 2020-22951

Nr. [VA-51](#), 2021-09-03, paskelbta TAR 2021-09-03, i. k. 2021-18788

Nr. [VA-79](#), 2022-10-10, paskelbta TAR 2022-10-10, i. k. 2022-20645

Nr. [VA-53](#), 2023-07-28, paskelbta TAR 2023-07-28, i. k. 2023-15401

Nr. [VA-103](#), 2024-12-17, paskelbta TAR 2024-12-17, i. k. 2024-22291

90. Deklaracijos priedo GPM311G „Išlaidos, mažinančios pajamas“ (vedlio G dalies) tam skirtoje vietoje turi būti įrašomi asmens, už kurį ar kurio naudai sumokėtos deklaruojamos sumos:

90.1. profesinėje mokykloje besimokančio ar aukštojoje mokykloje studijuojančio gyventojų asmens kodas (jei jo neturi – gimimo data), vardas ir pavardė, kai deklaruojamos profesinio mokymo ar studijų išlaidos;

90.2. kredito gavėjo, kuriam suteiktas kreditas gyvenamajam būstui įsigyti ar statyti, asmens kodas (jei jo neturi – gimimo data), vardas ir pavardė, kai deklaruojamos būsto kredito palūkanos;

90.3 gyventojų, kuris pagal gyvybės draudimo sutartį draudžiamą laikotarpio pabaigoje yra naudos gavėjas (t. y. asmuo, turintis teisę gauti draudimo išmoką), asmens kodas (jei jo neturi – gimimo data), vardas ir pavardė, kai deklaruojamos gyvybės draudimo išlaidos;

90.4. gyventojų, kurio naudai yra sudaryta pensijų kaupimo sutartis ir kurio vardu atidaryta asmeninė pensijų sąskaita, asmens kodas (jei jo neturi – gimimo data), vardas ir pavardė, kai deklaruojamos įmokos į pensijų fondą;

90.5. profesinėje mokykloje besimokančio ar aukštojoje mokykloje studijuojančio gyventojų asmens kodas (jei jo neturi – gimimo data), vardas ir pavardė, už kurių buvo gražinta studijų (mokymosi) paskola.

91. Tam skirtoje deklaracijos GPM311G priedo „Išlaidos, mažinančios pajamas“ vietoje (vedlio G dalyje) turi būti įrašomi įmokų gavėjo (t. y. asmens, kuriam sumokėtos deklaruojamos išlaidos) duomenys:

91.1. valstybės, kurioje įmokų gavėjas yra įregistruotas, dviraidis kodas iš Šalių, teritorijų ir jų kodų sąrašo (žr. Taisyklių 4 priedą „Šalių, teritorijų ir jų kodų sąrašas“).

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [VA-79](#), 2022-10-10, paskelbta TAR 2022-10-10, i. k. 2022-20645

91.2. įmokų gavėjo, įregistruoto Lietuvoje, identifikacinis numeris (kodas). Užsienio valstybėje įregistruoto įmokų gavėjo identifikacinio numerio (kodo) įrašyti nereikia.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [VA-79](#), 2022-10-10, paskelbta TAR 2022-10-10, i. k. 2022-20645

91.3. įmokų gavėjo pavadinimas.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [VA-79](#), 2022-10-10, paskelbta TAR 2022-10-10, i. k. 2022-20645

92. Deklaracijos priede GPM311G „Išlaidos, mažinančios pajamas“ (vedlio G dalyje) taip pat turi būti įrašoma:

92.1. gyvybės draudimo, pensijų kaupimo sutarties data ir numeris (kai deklaruojamos 1, 4, 9 kodais žymimos išlaidos);

92.2. įmokas už studijas ar profesinį mokymą patvirtinančio dokumento data ir numeris (kai deklaruojamos 2 kodu žymimos išlaidos);

92.3. kredito už studijas gražinimą patvirtinančio dokumento data ir numeris (kai deklaruojamos 5 kodu žymimos išlaidos);

92.4. *neteko galios nuo 2022-10-11.*

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [VA-74](#), 2020-11-03, paskelbta TAR 2020-11-04, i. k. 2020-22951

Nr. [VA-51](#), 2021-09-03, paskelbta TAR 2021-09-03, i. k. 2021-18788

Nr. [VA-79](#), 2022-10-10, paskelbta TAR 2022-10-10, i. k. 2022-20645

93. Kiekviename užpildomame deklaracijos priedo GPM311G „Išlaidos, mažinančios pajamas“ lape turi būti įrašoma:

93.1. mokesčio mokėtojo identifikacinis numeris (asmens kodas);

93.2. metai (mokestinis laikotarpis), kurių deklaracija teikiama.